

نسلِ نوخاسته

نگاهی جامع بر منظومه فکری - معرفتی
مقام معظم رهبری علیه السلام در حوزه‌ی کودک و نوجوان

به کوشش: مجید صد صفا
با مقدمه‌ی: حجت الاسلام والمسلمین جواد محدثی

فهرست

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۳

فصل اول:

نظام تعلیم و تربیت کودک و نوجوان

۱] اهمیت تعلیم و تربیت کودک و نوجوان.....	۱۹
۲] مؤلفه‌ها و اصول تعلیم و تربیت کودک و نوجوان.....	۲۳
۲-۱. رشد علمی و مهارتی کودک و نوجوان.....	۲۳
۲-۲. رشد دینی و معنوی کودک و نوجوان.....	۲۴
۲-۳. رشد جسمی و سلامت کودک و نوجوان.....	۳۳
۲-۴. رشد روحی و اخلاقی کودک و نوجوان.....	۳۷
۲-۵. رشد فکری و عقلی کودک و نوجوان.....	۳۹
۲-۶. رشد اجتماعی و سیاسی کودک و نوجوان.....	۴۰
۲-۷. رشد ابعاد هویتی - شناختی کودک و نوجوان.....	۴۴
۲-۸. الگو و اسوه در نظام تربیتی کودک و نوجوان.....	۴۷
۲-۹. رابطه‌ی بازی و سرگرمی با تعلیم و تربیت کودک و نوجوان.....	۶۲
۳] عناصر و اجزای تعلیم و تربیت کودک و نوجوان.....	۶۴
۳-۱. نقش و جایگاه خانواده.....	۶۴

- ۳-۲. نقش، جایگاه و وظایف معلمان و مربیان ۸۷
- ۳-۳. کتاب و ادبیات؛ متن آموزشی برای تعلیم و تربیت کودک و نوجوان ۱۲۰

فصل دوم:

نهادها و دستگاه‌های متولی

- [۱] نهادهای عامل ۱۳۷
- ۱-۱. آموزش و پرورش ۱۳۷
- ۱-۲. قانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ۱۹۹
- [۲] نهادهای عامل - حمایتی ۲۰۳
- ۲-۱. صدا و سیما ۲۰۳
- ۲-۲. تشکله‌ها و انجمن‌های دانش‌آموزی ۲۱۵
- ۲-۳. مسجد ۲۲۰
- ۲-۴. حوزه علمی ۲۲۰
- ۲-۵. جامعه قرآنی کشور ۲۲۱
- ۲-۶. بنیاد شهید ۲۲۳
- ۲-۷. ستادهای برگزاری کنگره شهدا ۲۲۳
- [۳] نهادهای سیاستگذار عامل - حمایتی ۲۲۷
- ۳-۱. دولت ۲۲۷
- [۴] نهادهای سیاستگذار و راهبردی کلان ۲۲۸
- ۴-۱. شورای عالی انقلاب فرهنگی ۲۲۸
- ۴-۲. شورای عالی فضای مجازی و وزارت ارتباطات ۲۳۳
- [۵] سایر وظایف مسئولین و کارگزاران نظام ۲۳۴
- ۵-۱. در زمینه خانواده و فرزندآوری ۲۳۴
- ۵-۲. در زمینه تربیت دینی و تمدنی نسل آینده ۲۳۷
- ۵-۳. در زمینه محصولات فرهنگی و رسانه‌ای ۲۴۰
- ۵-۴. سایر زمینه‌ها ۲۴۰

فصل سوم:

تکالیف کودکان و نوجوانان

۲۴۹	[۱] تکالیف دینی و معنوی
۲۴۹	۱-۱. ایمان و ارتباط با خدا
۲۵۴	۱-۲. نماز
۲۵۵	۱-۳. انس با قرآن، نهج البلاغه و صحیفه‌ی سجادیه
۲۵۹	۱-۴. خوسازی روحی، فکری و معنوی
۲۶۵	[۲] تکالیف ملی و انقلابی
۲۶۵	۲-۱. انقلابیگری و روحیه انقلابی
۲۷۳	۲-۲. خودکفایی کشور
۲۷۶	۲-۳. دشمن شناسی و دشمن ستیزی
۲۸۸	۲-۴. جهاد و مبارزه
۲۸۸	۲-۵. انقلاب، امام و شهدا
۲۹۱	۲-۶. عزم و اراده
۲۹۳	۲-۷. حضور فعال و اثرگذار در صحنه
۲۹۶	۲-۸. سیاست‌گرایی و سیاست‌آگاهی
۲۹۷	۲-۹. حفظ وحدت و پرهیز از تفرقه
۲۹۷	۲-۱۰. مسئولیت‌پذیری
۲۹۸	[۳] تکالیف علمی
۳۰۷	[۴] تکالیف تربیتی
۳۰۷	۴-۱. خودسازی فردی
۳۱۱	۴-۲. تکریم والدین
۳۱۳	۴-۳. الگو و اسوه
۳۱۴	۴-۴. مغتنم شمردن وقت
۳۱۵	۴-۵. تکریم معلم
۳۱۷	[۵] تکالیف فرزندان شهدا

فصل چهارم:

آسیب‌شناسی حوزه‌ی کودکان و نوجوانان

۳۲۳.....	[۱] تهاجم فرهنگی
۳۲۳.....	۱-۱. رسانه، فرهنگ و محصولات فرهنگی
۳۲۸.....	۱-۲. مسائل دینی و اخلاقی
۳۳۲.....	[۲] مسائل فردی و اجتماعی
۳۳۴.....	[۳] کودکان و نوجوانان آواره و جنگ‌زده
۳۴۱.....	[۴] وضعیت کودکان و نوجوانان در جوامع غربی

فصل پنجم:

دستاوردهای انقلاب اسلامی (۳۴۵)

فصل ششم:

بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

۳۵۸.....	برکات بزرگ انقلاب اسلامی
۳۶۳.....	انقلاب چهل ساله و گام بزرگ دوم
۳۶۷.....	گام دوم و سرفصل‌ها و توصیه‌های اساسی در پرتو امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده

پیشگفتار

● لزوم پرداختن به حوزه کودک و نوجوان

کودکی یکی از پر رمز و رازترین موقعیت‌های بشری است؛ پهنه‌ای زمانی که برخی آن را عصری طلایی در گذشته انسان و برخی دیگر آن را دوران نخست آگاهی انسانی تعبیر کرده‌اند.

امروزه دوران کودکی را نه به عنوان یک وضعیت بیولوژیک، بلکه به عنوان بافت و مقوله‌ای اجتماعی قلمداد می‌کنند. دورانی که در تمدن غرب از زمان رنسانس به بعد، به عنوان یک ساحات قابل تأمل، مورد توجهات اجتماعی، فرهنگی و تربیتی قرار گرفت. حال آنکه در تمدن اسلامی، عنایت به کودک، با توجه به اقتضائات جسمی و روحی او، مقوله‌ای است که همواره مورد توجه بوده و دستورات مذهبی و آداب و سنن اجتماعی فراوانی برای صیانت و پرورش او وجود داشته و دارد.

در تاریخ و فرهنگ ما نیز، واژه‌ای اجتماعی به نام «کودک» وجود داشته و اگر بار عاطفی و تربیتی و نیز تعهدات پرورشی و روانی را نیز بدان اضافه کنیم، عمر آن بیش از این‌ها می‌شود. از این رو این نکته همواره مورد توجه است که «دوران کودکی و نوجوانی اقتضائات و ایجابات خاص خود را دارد. روح و جسم لطیف کودک ظرفیت درگیری با دنیای بزرگسالان را ندارد و از این رو در یک جامعه سالم و یک خانواده متعهد رودررویی او با مسائل بزرگسالان، خط فاصل میان جهان کودک و دنیای بزرگسالان را مورد توجه قرار می‌دهد تا زمینه

رشد و تکامل سالم روحی و جسمی او را متناسب با اقتضائات خردسالی و ایجابات عاطفی هم‌آهنگ با ظرفیت و توان محدود او فراهم آرند.^۱ گذار از مرحله تولد به مرحله کودکی، فراگردی حساس و پرمخاطره است. بگونه‌ای که سرنوشت شخصیت بزرگسالی وی می‌تواند تا حد زیادی در اولین ماه‌های زندگی او تعیین شود و ثبات و انسجام بعدی شخصیتش نیز مستلزم مراقبت و هوشیاری مجموعه‌ای از عوامل خاص خانواده است که پرورش اجتماعی طفل را بر عهده دارد.

• کودک و تمدن‌سازی

از آنجا که انسان مبدأ فاعلی و غایی تمدن‌سازی است و رکن بنیادین تمدن و قوام‌بخش آن به شمار می‌رود، می‌بایست نگرش‌های انسان‌شناختی در بستر مبانی اسلامی شناخته شود. طبعاً این نوع شناخت در شکل‌دهی به فلسفه و مبانی تمدن‌سازی اهمیت بسیاری خواهد داشت. از سویی ارتباط وثیق تمدن‌سازی با تربیت و انسان‌سازی بر کسی پوشیده نیست؛ از این‌رو، برای دستیابی به تمدن متعالی اسلامی، وجود انسان تمدن‌ساز تربیت‌یافته‌ی اسلامی ضروری است. چرا که در مسیر حرکت به سمت تمدن‌سازی یک آسیب همان چیزی است که مرحوم مطهری آسیب نهضت‌های اسلامی می‌دانند و آن، نداشتن برنامه است. از این حیث لزوم دارا بودن برنامه‌ای برای پرورش انسان تراز تمدنی بیش از پیش نمایان می‌شود. در حال حاضر با توجه به حرکت پرشتاب انقلاب اسلامی به سمت ایجاد تمدن نوین اسلامی، باید در ساختار فرهنگی و تربیتی که مطلوب این تمدن

۱. رک: پستمن، نیل (۱۳۹۱)، نقش رسانه‌های تصویری در زوال دوران کودکی، ترجمه دکتر صادق طباطبایی، چاپ چهارم، تهران: اطلاعات، ص ۸.

است (هم به لحاظ تغذیه و خوراک و هم به لحاظ ترمیم ساختار) به دنیای راه میان‌بر باشیم. کودکان این راه میان‌بر هستند. لذا هر قدر برنامه ریزان و مربیان اهمیت مقوله تربیت را بفهمند برنامه‌های تربیتی را با حرکت رشد و کمال کودکان و نوجوانان هماهنگ ترمی سازند و این نیز نیازمند وجود هادی و راه‌بلد برای نشان دادن مسیر صحیح حرکت است.

• هندسه فکری رهبر انقلاب؛ راهنما، راهبر و هادی

مطالعه بیانات رهبر انقلاب در حوزه کودک و نوجوان نشان‌دهنده ذهن منسجم و ساختارمندی است که برگرفته از اعلیت و نوگرایی و جامع‌نگری ایشان در حوزه‌های موضوعی مختلف است و از این حیث خوانش «نظام‌مند» و «هدفمند» نظرات و بیانات ایشان، چراغ راه برای جهت‌گیری مطلوب در مسیر تربیت کودک تراز تمدنی می‌باشد.

راقم این سطور اعتقاد راسخ دارد که در عصر حاضر با شخصیتی به تمام معنا، حکیم و ذوعلم مواجه هستیم که شخصیت شامخ و عمیق علمی ایشان مع الاسف در اکثر اوقات تحت الشعاع شخصیت سیاسی حضرتشان قرار می‌گیرد و مهجور واقع می‌شود.

لذا با بضاعت اندک تلاش شد تا منویات و نظرات علمی و دقیق ایشان در حوزه کودک و نوجوان را با نظامی موضوعی گردآوری و نقشه‌ای برای مربیان و متولیان حوزه کودک قرار گیرد. هرچند این اثر مدعی این نیست که منظومه‌ی فکری رهبر انقلاب را به صورت یک هندسه‌ی راهبردی تدوین کرده است؛ اما تلاش شده است در هر بخش مجزا و در فصول پنجگانه، نحوه‌ی قرار گرفتن و چیدمان مطالب با نظامی استقرایی باشد و در انتها یک کل واحد را از نظم «فکری - معرفتی» ایشان پیش روی مخاطب قرار دهد.

از سویی یکی از رویکردهای مواجهه با بیانات حضرتشان، رویکرد

موضوعی است و برای پر کردن این خلاء تلاش شده است «نظام موضوعات» موجود در بیانات، استخراج و در انتهای کتاب پیش روی مخاطبان قرار گیرد.

• منابع تدوین اثر حاضر

در این حوزه موضوعی که به طور اخص ناظر به بیانات مقام معظم رهبری باشد، تنها یک کتاب با عنوان «منشور تربیتی کودک و نوجوان» توسط برادر بزرگوار جناب آقای دکتر امیرحسین بانکی پور تدوین شده که در این اثر از برخی بیانات مندرج در آن استفاده شده است و جا دارد از اهتمام ارزشمند ایشان در تهیه و تدوین آن کتاب تشکر نمایم.

همچنین سایت Khamenei.ir و نرم افزار حدیث ولایت - که مجموعه‌ی جامعی از بیانات معظم له در آن گردآوری شده است - به عنوان اصلی‌ترین منابع، در این اثر مورد بهره‌مندی قرار گرفته است.

لازم به توضیح است اثر حاضر، منویات معظم له در حوزه کودک و نوجوان تا پایان سال ۱۳۹۹ می‌باشد. همچنین به دلیل اهمیت محتوای «بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی» و اینکه این بیانیه از نظر این حقیر مانیفیست اندیشه‌ای و تربیتی انقلاب اسلامی و به تبع آن جمهوری اسلامی است و باید در تمامی اقدامات سیاست‌گذاری و مدیریتی دستگاه‌ها و نهادها مطمح نظر قرار گیرد، متن کامل آن در فصل پایانی منتشر شده است.

در انتها خدای را شاکرم که توفیق تدوین بیانات حاکم و حکیم جهان اسلام در حوزه کودک و نوجوان را شامل حال این حقیر نمود.

و آخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

مجید صحاف

بهار ۱۴۰۰

مقدمه

تجربه، چراغ زندگی است و فرزندان، میوه‌های بوستان عمرند. اگر تجربه‌های مفید و راهگشای زندگی در اختیار فرزندان و مربیان قرار گیرد، اگر به «نوآمدگان» راه درست زندگی آموخته شود و در کوره راه‌های زندگی، «راه درست» همچون مشعلی روشنگر فرا راه قرار گیرد، و اگر به تغذیه‌ی روحی و فکری آنان هم مثل غذا و لباس و وسایل درس و مدرسه توجه شود و آینده‌ی آنان با «تربیت امروز» گره بخورد، بی‌شک از ندامت و حسرت مصون خواهیم بود.

پس چه بهتر که «بذر خوبی» در دل فرزندان کاشته شود و در وجود کودکان و نوجوانان، مرداب‌های بدی و کژراهه خشکانده شود تا از تبدیل شدن جرقه‌های کوچک به شعله‌های بزرگ و دامن‌گیر پیشگیری شود.

این رسالت برعهده‌ی همه کسانی است که دستی بر آتش تعلیم و تربیت و فرهنگ‌سازی و نسل‌پروری دارند و کودکان، این امانت‌های الهی خانواده‌ها، در اختیار آنان است و نوجوانان پاکدل و فطرت‌های نورانی و دست‌نخورده آنان، مخاطب برنامه‌ها، تربیون‌ها، رسانه‌ها، آموزه‌ها و خط‌دهی و جهت‌دهی آنان است.

باری... در این مسیر، نیاز به «خضر راه» است و راهنمایی راه‌بلد و باتجربه

و سرد و گرم روزگار چشیده و فراز و نشیب تعالی‌های فرهنگی و سقوط‌های اخلاقی را دیده و دلسوزانه در جهت ساختن آینده‌ی مطلوب و نسل باایمان و صالح و نیروسازی برای فردای اسلام و انقلاب و تربیت سرباز برای جبهه نورانی حضرت بقیة الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف، حرف‌ها زده و پیام‌ها داده و دارای رهنمودهای برخاسته از دل و جان و ریشه در تجربه و معرفت ناب است؛ و آن کسی نیست جز رهبر فرزانه انقلاب حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای دامه.

در این مجموعه که پیش رو دارید، با منشوری کامل و سرمایه‌ای عظیم و رهنمودهایی ناب و گران بها از سخنان مقام معظم رهبری آشنا می‌شوید که در طول سالیان دراز، در مناسبت‌های مختلف، در نشست‌های صمیمی و با اقشار گوناگون و مخاطبان خاص و عام، بیان فرموده‌اند و تنظیم و جمع‌بندی و تدوین شایسته‌ی آن‌ها به صورتی که می‌بینید، کار بهره‌گیری از این گنج معانی و ارشادها و رهنمودهای سازنده را آسان‌تر و کاربردی‌تر ساخته است. هوشمندان بصیر و دلسوز را می‌سزد که از کنار این‌ها به سادگی نگذرد.

این کتاب منظومه‌ی فکری و چارچوب اندیشه‌ها و گستره‌ی برداشت‌ها و هدایت‌های امام خامنه‌ای دامه را نشان می‌دهد و حاصل تجارب ارزشمند، شناخت بنیادین از اسلام، شناخت دقیق از جهان معاصر و فرهنگ دنیای کنونی و نیازهای داخل در کادرسازی برای انقلاب و مشتمل بر بیان ضرورت‌ها و اولویت‌ها، آسیب‌ها، خطرها، فرصت‌ها و رویش‌هاست که رهبر بزرگوار همچون دیده‌بانی بصیر و هوشمند به رصد همه‌ی امور پرداخته و هشدار داده است. باید به فرزندان آموخت که قیمت وجودشان بسیار بالاست، خود را ارزان نفروشند.

به اندازه کافی به آنان باید محبت و توجه کرد تا فریب محبت‌های دروغین و «دام‌های عشق» را نخورند.

باید به «تربیت جان» و «رشد فکر» و «سلامت روح» هم به اندازه سلامت جسم بها داد.

باید نسل کنونی را از همان آغازرویش و شکل گیری فکر و شخصیت، چنان بارآورد که دین و اخلاق و فرهنگ خود را ارزشمند بداند و به راحتی آن را عوض نکند و بداند چنین نیست که هرچه «نو» باشد خوب است و هرچه «کهن» است و قدیمی، بی ارزش. این همان است که در توجه به تربیت «سبک زندگی اسلامی» به دست می آید و از غریبزدگی و مسخ هویت نگه می دارد.

وقتی دشمن، «کارفرهنگی» را بر مبارزه‌ی سیاسی ترجیح می دهد و به تغییر هویت و فرهنگ جوامع اسلامی فکر می کند، چرا دوستان از کارفرهنگی مأیوس باشند و این سنگ را خالی کنند؟!

باید تلاش کرد تا بادهای مسموم و خزان به مزرعه های شاداب نجابت و غنچه ها و شکوفه های نورس، آسیب نزنند.

«نسل نوحاسته»، می تواند الگویی برای جوامع دیگر هم باشد، تا بر اساس این معیارها و الگوها به تربیت شایسته‌ی کودکان و نوجوانان پردازند.

باشد که در سایه‌ی کلام و هدایت حضرت آقا به این اهداف بلند دست

یابیم.

جواد محدثی

فصل اول:

نظام تعلیم و تربیت
کودک و نوجوان

اهمیت تعلیم و تربیت کودک و نوجوان

● تعلیم و تربیت، مسئله اول نظام و سنگر فرهنگی

مسئله‌ی فرهنگ و تعلیم و تربیت، مسئله‌ی اول در نظام ماست. در بلند مدت، هیچ چیز به اندازه‌ی تعلیم و تربیت اهمیت ندارد. نقش معلم و مربی در جامعه‌ی ما، نقش طراز اول است. در حقیقت، سنگر مبارزه با کفر و ظلم و استکبار جهانی و قلدری شیاطین سیاسی عالم، همین سنگر مدرسه و تعلیم و تربیت و فرهنگ است. دانش‌آموزان نونهالی که در اختیار دستگاه فرهنگی کشور قرار دارند، عزیزترین و سرشارترین سرمایه و ذخیره‌ی آینده‌ی این ملتند. قدر تعلیم و تربیت و معلمی و سنگر فرهنگی را بدانید.^۱

● اهمیت شش سال اول زندگی در تکوین شخصیت

شش سال اول زندگی کودک برای تکوین شخصیت وی اعم از رشد استعدادهای منطقی و زبانی، تعادل عاطفی و توانایی برقراری روابط اجتماعی از اهمیت ممتازی برخوردار است. چنانکه گفته‌اند بیش از نیمی

۱. در مراسم بیعت وزیر آموزش و پرورش، معلمان و جمعی از دانش‌آموزان استان تهران؛

از مکتسبات یک جوان در پایان دوره‌ی دبیرستان از آن سال‌های قبل از ورود به دبستان می‌باشد.^۱

• نقش سرنوشت‌ساز دوران کودکی

دوران کودکی از جهت دیگری حساس است؛ و من این را قبول می‌کنم که اگر مخاطبین ما کودکان باشند، مسئله‌ی حادی نداریم. لکن خیلی چیزها در کودکان هست، یعنی تعیین‌کننده‌ی سرنوشت جوان در دوران بلوغ، همان دوران کودکی است.^۲

• تفاوت تربیت امروزی کودک و نوجوان نسبت به گذشته

امروز قضیه‌ی تربیت کودک و نوجوان، با گذشته‌های دور - حتی با گذشته‌های نه چندان دور، مثلاً با بیست سال پیش - خیلی تفاوت کرده است.^۳

• اهمیت تعلیم و تربیت در رشد فکری، علمی و اخلاقی

گنجینه‌های ملت - یعنی کودکان و نوجوانان و جوانان - در دست شماست؛ هیچ گنجی از این بالاتر نیست. اگر از استعداد این‌ها در راه پرورش فکری و رشد علمی استفاده نشود؛ یا رشد علمی پیدا کنند، اما از لحاظ انسانی و اخلاقی و تربیتی انسان‌های منحرف و معوجی باریابند؛ انسانی بی‌اعتقاد و بی‌اعتنای به همه موازین اخلاقی باشند؛ نه به ملت، نه به کشور، نه به مردم، نه به اسلام و انقلاب، نه به خدمتگزاران و مسئولان کشور و نه به سرنوشت و تاریخشان هیچ اعتنایی نداشته باشند؛ این‌ها هر چه هم عالم

۱. پیام به سمینار علمی و آموزشی کودکان زیر ۶ سال؛ ۶۶/۳/۱۲

۲. در دیدار با گروه کودک و نوجوان رادیو؛ ۷۱/۲/۱

۳. در دیدار مسئولان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ ۷۷/۲/۲۳

باشند، این علم ارزش منفی دارد؛ یعنی میزان علم هر چه بیشتر شد، ضربه و ضررش هم بیشتر خواهد بود؛ مصداق همان شعر معروف خواهند بود:

چو دزدی با چراغ آید گزیده تر برد کالا

بنابراین باید برای تربیت دانش آموزان هم خیلی اهمیت قائل شد.^۱

● آینده در گرو اهمیت به تربیت کودک و نوجوان

اگر حقیقتاً به آرمان های اسلامی و ملی و عظمت ایران و ایرانی و جبران راهی که دست های استبداد سیاه در این صد و پنجاه سال، دویست سال اخیر ما را در آن کشانده است، فکر می کنیم؛ اگر این ها برایمان مهم است و به آینده به معنای حقیقی کلمه اهمیت می دهیم، پس بایستی به تربیت کودک و نوجوان خیلی بپردازیم، درباره ی آن خیلی فکر کنیم و اهمیت آن را خیلی بشناسیم؛ که احساس می کنم برای برخی از مسئولان امور فرهنگی - دست اندرکاران - مسئله به این شکل مطرح نیست!^۲

● تربیت دوران نوجوانی، اساس درخشانندگی آینده

نوجوانی، دوره ای است که برای رقم زدن آینده هر فرد نقش حساس و تعیین کننده ای دارد. کسانی که در این مرحله به رشد معنوی، علمی، فکری و کارآیی و قدرت جسمی برسند، آینده ای درخشان را برای خود تضمین خواهند کرد. بنابراین پرداختن به کار تعلیم و تربیت این قشر از جامعه و به ویژه مسئله ی بسیج که یک امر همه جانبه ی مادی و معنوی محسوب می شود، حائز اهمیت بسیار است.^۳

۱. در دیدار جمعی از مسئولان وزارت آموزش و پرورش؛ ۸۱/۴/۲۶

۲. در دیدار مسئولان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ ۷۷/۲/۲۳

۳. در دیدار اعضای ستاد یادواره شهید فهمیده؛ ۷۵/۸/۷

با توجه به این که دستگاه‌های فرهنگی و تبلیغی استکبار جهانی با دید بلندمدت برای جذب نسل نوظهور ما و عمدتاً جلب نوجوانان سرمایه‌گذاری ویژه‌ای مبذول داشته و می‌دارند، دستگاه‌های مسئول تنظیم برنامه‌های ویژه کودکان و نوجوانان در جمهوری اسلامی مشخص کنند، چه تدابیری برای مقابله و بی‌اثرکردن آن برنامه‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها اتخاذ کرده‌اند و چه نتایجی بدست آورده‌اند.

(پیام به مناسبت روز جهانی کودک: ۶۷/۳/۱۱)